

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TARSADALMI KATOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:

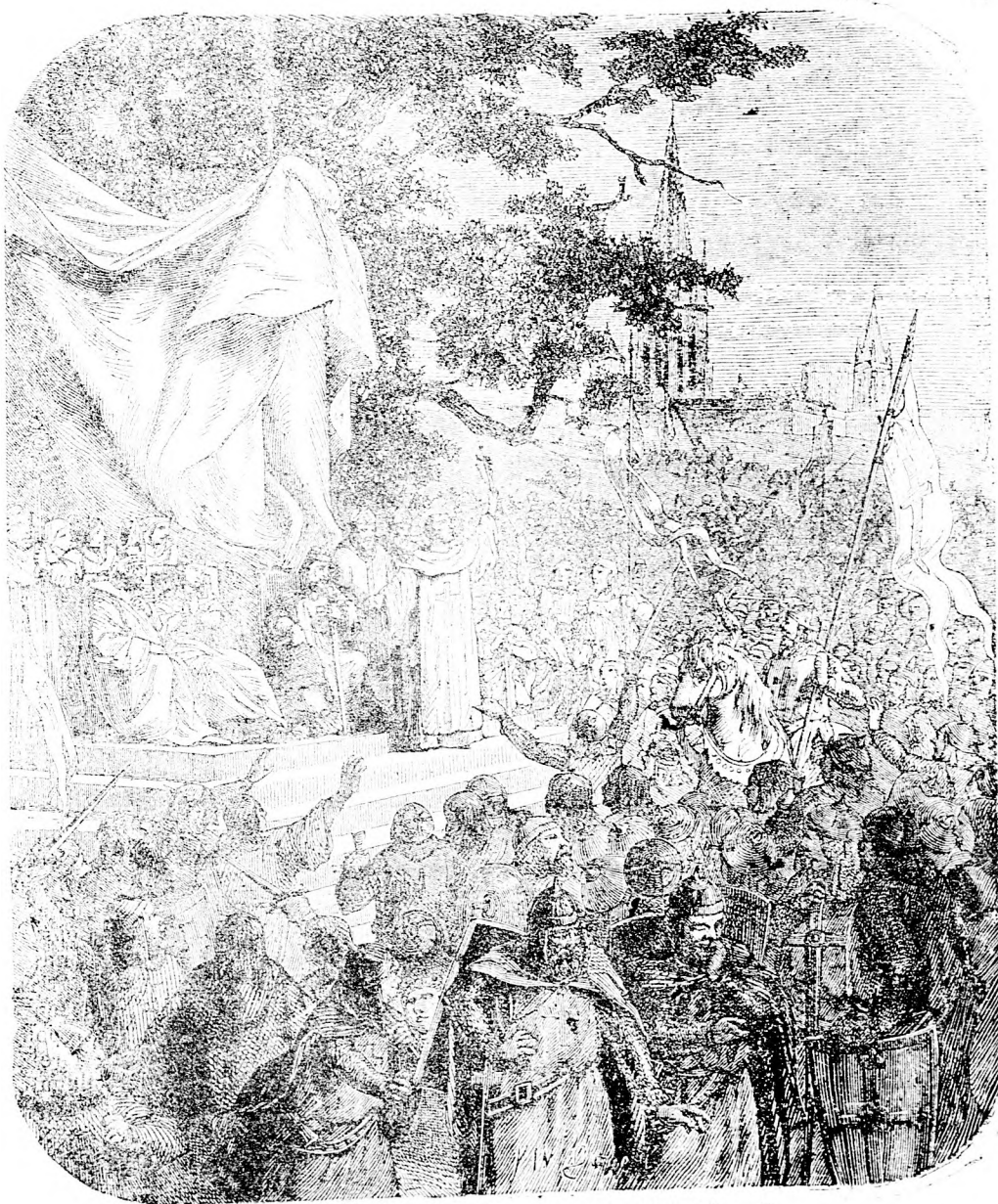
Egész évre	1.80
Fél évre	— .95
Negyed évre	— .50

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztik:

LEPSÉNYI MIKLÓS
és
NÉMETH GELLÉRT.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Práter-utca 44.
Egy petitsor hirdetés ára 10 krajcár.

A pápa jelenlétében kihirdetik a keresztes háborút.

Éljen a huszonkilenc pont!

Kedves jó népem, figyelj, vigyázz, mert rendkívüli fontos eseményről akarunk e sorokban hírt adni.

Mult vasárnap az érsekújvári néppárt gyűlésen nagy dolog történt.

Zichy Nándor gróf **megtagadta a 29 pontot!**

Halljátok-e ezt? Értitek-e ezt? Ugy-e összeszorul a szívetek?

A miénk is.

Képzeltétek volna-e ezt? Elhittétek volna-e, ha valaki mondotta volna nektek? Ugy-e nem? Minden érzétek, kebletek egész lángja tiltakozott volna e föltevés ellen.

És lássátok, mégis igaz! Mégis úgy van!

Ah, mintha sötét felhő borult volna a fénylő napra!

Itt ülök szobám magányában s oly borzasztó a némaság, mely máskor jótékonyan hatott reám. Pedig a zaj, a lármá is sért. Mintha a föld inogna lábaim alatt. Fejem zug, kezem reszket, szemeimbe könnyek törnek föl.

Keblemre isszonyu szikla gyanánt nehezedik ez a gondolat:

— *Zichy Nándor gróf megtagadta a 29 pontot!*

Megtagadta a **nép** pontjait! Megtagadta a **nép** kéréseit! Megtagadta a **nép** kívánságait!

Hogyan? Hát ami a nép szívéhez van növe, az Zichy Nándor szívéhez nincs hozzá növe? Amit a nép akar, azt Zichy Nándor nem akarja? Amit a nép kér, az elől Zichy Nándor ridegen elzárkózik?

Mily borzasztó tudat ez!

Borzasztó tudat, az igaz, de azért nem csüggedünk. S neked is azt mondjuk te jó nép, te áldott nép, hogy te se csüggedj!

Majd ad az Isten erőt, hogy ezt a veszteséget is elviselhessük!

* * *

De hát mi is történt?

Teljes tisztelettel Zichy Nándor gróf személye, múltja és érdemei iránt, nem érintve azt a dícsfényt, melyet egy hosszú élet buzgalomával szerzett magának, rövidesen előadjuk az eseményt s néhány megjegyzést fűzünk hozzá.

Mult vasárnap a néppárt gyűlést tartott Érsekújvárott és Szabad-Bárándon. Érsekújvárott Zichy Nándor gróf volt a gyűlés elnöke. A gyűlésre sok ezer ember jött össze, kik igen nagy örömmel és éljenzéssel fogadták a gyűlés szónokait, különösen Zichy Nándor grófot. De sűrűn **éljenzték a 29 pontot is**, amint a Magyar Néplap fölhívta őket.

11 óra táján kezdődött a népgyűlés.

Már föltűnést okozott az is, hogy Zichy Nándor gróf beszédének elején **sajnálataánsk adott kifejezést, hogy Eszterházy Miklós Móric gróf nem jöhetett vele, jóllehet testtel-lélekkel vele van.**

Ez a kijelentés föltűnést keltett azért, mert Eszterházy Miklós Móric gróf **kilépett a télen a néppártból** és pedig nem személyi, hanem **elvi** okokból. Kilépett azért, mert nem akarta, hogy a néppárt Bánffy ellen obstruáljon, hanem azt kívánta, hogy Bánffy hazaáruló politikájában támogassa. Erre nem tudta rávenni a néppártot, azért hát kilépett a pártból.

S íme, Zichy Nándor most azt mondja, hogy Eszterházy teljesen **vele van!**

Hogy hogy? Hisz Eszterházy tudunkkal nem lépett vissza a néppártba.

De ha vissza akarna is lépni, a néppártnak nem volna szabad befogadni, nem volna szabad bevenni, mert egy **Bánffy-huszár** a néppárt kebelé-

ben helyet nem találhat, nem kaphat, mert mit szólna az a jó nép, aki a néppártért síkra száll és annyit, sokszor vagyont és szabadságát áldozza?

De ha Eszterházy, a Bánffy-huszár, a néppártból kiugorván, oda többé visszabocsátást nem nyerhet: azt kérjük mi, s azt kérde velünk együtt az egész ország közvéleménye: miként lehet akkor **testtel-lélekkel** Zichy Nándor gróffal?

Már ez a kijelentése is nagy föltűnést keltett a gróf-elnököknek, a népgyűlés hallgatói előtt, mert mindenki azt kérdezte: hogyan lehetne a pártból kilépett Eszterházy Zichy Nándor mellett?

De Zichy tovább beszélt. Midőn a néppárt programjáról szólt, fölhangzott a kiáltás: **Éljen a 29 pont!** Erre mint a vihar, oly erővel zudult föl az egész tábor. Az a sok ezernyi tömeg falathasogató erővel ismételte: **Éljen a 29 pont!** (Az Alkotmány mult keddi számában azt mondja, hogy egy hang kiáltotta csak: **Éljen a 29 pont!** No, hogy ez nem igaz, arról az érsekújvári gyűlésen jelenvoltak ezrei tanuskodhatnak.) Amint a 29 pont éljenzése fölhangzott, Zichy Nándort elfogta a rendes idegessége, elkezdett reszketni, egy pillanatra megállt, majd legmagasabb hangján így szólt: **„Ne említse senki a 29 pontot. En nem fogadok el semmit. A néppártnak van programja. Ami jó volt három év előtt, az jó most is! En csak az Istentől félek.”**

Erre a kitörésre egy kínos, mélységes csend következett. A hallgatók szemei gömbölyűre nyitak, álluk leesett s egymásra néztek, hogy **mi történt itt?**

Az emelvényen elhelyezkedett urak is meg-

lepődve néztek egymásra és mindnek a szemében egy kérdés ült. Senki se tudta, hogy mi ez?

Rövid szünet után Zichy folytatta a beszédét. De a lelkesedésnek már vége volt. Itt-ott hangzott föl egy-egy éljen. Azonban Zichy kifakadása dacára is éltették ám a 29 pontot és az általános szavazati jogot is. Ilyen fölkiáltások aztán mindig élénk viszhangot keltettek, annak jeléül, hogy a nép szíve össze van nőve ez eszmékkel és bizony ő követeli, ha Zichy Nándornak nem is tetszik. De hogy is ne követelné a nép, mikor a népek saját jóvoltára szempontjából szüksége van a 29 pontra?

Ime, ez történt Érsekújvárott.

Nos nép, hát te mit szólni hozzá?

Ugy-e ez iszonyu dolog? Hitted volna-e ezt? Soha!

Mi se!

Oh te szegény nép, de sajnáljak téged! Mi lesz veled, ha patriarkád is ellened fordulnak, vagy árulóiddal szövetségnek?

De ne essünk kétségbe.

A nép elég erős a talpán megállani. Látom azt azokból a levelekből, amelyeket már eddig is kaptunk. Igen, már jöttek levelek olyanoktól, akik az érsekújvári gyűlésen jelen voltak. S mit írnak ezekben a levelekben? Csodálják és fájlatják Zichy Nándor nyilatkozatát. Azt mondják, hogy ezzel közte és a nép között árkot ásott. Azt mondják, hogy ők nem állnak el a 29 ponttól, követelik, ha nem tetszik is Zichy grófnak. Azt írják, hogy néppárti embert választanak képviselőnek, de csak olyan néppártit, aki a 29 pontot elfogadja.

Igen, ezek vannak megírva ama levelekben, amelyeket érsekújvárról, Naszvadról, Tardoskétről, Perbetéről és Andódról kaptunk.

Ezek a levelek a nép hangulatát tolmácsolják. Ezekből látszik, hogy a nép akarja a 29 pontot.

A nép akaratával szemben hiába mondja akárki, hogy ne említse senki ő előtte a 29 pontot, mert a népek joga van azt említeni s joga van megkövetelni azt.

„Ezt ne említsetek, ne is merjétek említeni!“ — ilyen parancsoló hangon csak a cselédekkel lehet beszélni, de nem a néppel, nem a választópolgárokkal. A nép nagy ur, nagy hatalom, nagyobb a grófnál; azért a népek nem is lehet mondani, hogy fogd be a szádát s erről vagy arról hallgass! Mert ha a néppel ilyen parancsoló hangon beszélnek, majd az olyan nagyon elhallgat, hogy akkor se nyitja meg a száját, amikor szavaznia kellene.

A mi népünk csendes, nyugalmas, jó nép, de azt megkívánja, hogy szörmenten bánjanak vele s megbecsüljék. Megkívánja, hogy sebeit orvosolják, baját gyógyítsák. „Hallgass! Erről ne beszéljen előttem senki!“ — így csak Bánffy Dezső szokott a néppel beszélni, meg a zsarnok liberális szolgabírák és jegyzők.

Ép azért néztek oly nagyot a mult vasárnap az érsekújvári gyűlésen jelen voltak:

— Hohó, hát egy néppárti vezér, Zichy Nándor is így beszél a néppel! Mintha csak a mi basánkat hallanók. No, ez egy kicsit különös!

Igy beszélgetett a vasárnapi gyűlés után a nép. Érsekújvárott.

Nem tudom mit gondol Zichy Nándor? Vajjon hiszi-e, hogy ez a kifakadása javára lesz a néppártnak?

Azt mondja Zichy gróf, a néppártnak van

programmja. Igaz. Ugy van. De hát vajjon az a program örök és változhatlan talán? Azt soha se kell bővíteni és a viszonyokhoz szabni? Aki nemcsak frázis-harcot akar indítani, hanem komoly alkotásokat akar, annak mindig figyelemmel kell kísérni az alakulásokat s bizony programjába az új szükségleteket is föl kell vennie. Mert az élet új szükségleteket szül. Tehát képtelen beszéd az, hogy megvan a programunk, más nem kell. Képtelen beszéd az: *ami jó volt három év előtt, az jó ma is*. Biz ez nem áll. Az én kabátom három év előtt még jó, egészen új volt, s ma már nem jó. A ti szőlőtök három év előtt még bőven hozta a fürtöket s ma már talán kipusztult.

Zichy Nándor az új gondolatoktól ijedt meg? Kitűnő. A világ nagy politikusai meg az új eszmék két kézzel kaptak. S akik az új eszméktől irtózva, csak egy megállapított régi program árnyában akartak meghuzódni, mindazok fölött elrepült az idő szekere s ők hátra maradtak a nirvánában.

Mi azzal nem elégszünk meg, hogy a néppárt csak meglegyen, hanem azt akarjuk, hogy életerős hatalmas szervezetté fejlődjék. De ez csak úgy lehetséges, ha életre való eszméket ölel föl; úgy, ha a nép kívánságait meghallgatja és teljesíti. Olyan párt, mely a szoba négy fala között megállapított programon kívül másról se látni, se hallani nem akar, az egyáltalán nem is párt. Azon idő óta, hogy a néppárt programját megalkotta, sok kérdés nagyot változott. Tehát az orvosozni is változni kell, mert azt megmagyarázhatja Major Ferenc képviselő ur, mint orvos, hogy a betegségnek különféle fázisaiban nem lehet ugyanazon egy orvosozást használni, mert akkor a betegnek hamarosan az asztalos mér ám nadrágot. Ha ezt Zichy Nándor nem tudja, annak nem mi vagyunk az okai. Mi tudjuk, s ép azért a régiék mellé (a program mellé) most már új orvosozást is követelünk, a 29 pontot.

Mond meg nép, felelj te magad, hogy ezzel hát kárt teszünk-e tenéked? A bukásodat mozdítjuk-e elő azzal, ha a 29 pontot követeljük? El-ejtsük-e tehát azt a 29 pontot, melyet Zichy Nándor nem akar? Mi téged kérdezzük meg, nem Zichy Nándort, hogy kell-e ez neked? Ha te is azt mondod amit Zichy Nándor, hogy nem kell, hát akkor egy szót se szólunk róla többet. De ha te akarod, ha te kívánod, akkor bizony habozás és megnyugvás nélkül sürgetni, követelni fogjuk, még akkor is, ha szívünk nagy fájdalmára nem tetszik is Zichy Nándornak. Mert jegyezd ám meg jól, hogy mi teerted küzdünk, fáradunk, a te kívánságodat akarjuk szolgálni, nem Zichy grófét. Mi úgy teszünk tehát, amint te akarod, jó nép.

Zichy Nándor azt mondja, hogy ő nem fél mástól, csak az Istentől!

Helyes, keresztényies beszéd. Hisszük, sőt tudjuk, hogy úgy van, mert Zichy Nándor buzgó, vallásos ember. De meg kell jegyeznünk egyrészt azt, hogy mi nem is akarjuk, hogy féljen tőlünk, másrészt meg ki kell azt ismondanunk, hogy mi se félünk mástól, csak az Istentől.

S azt hisszük, azért, hogy oly programot adunk, mely az eddigi programnál sokkal szélesebb népréteg érdekeit öleli föl, sokkal több embernek akarja javát előmozdítani, tehát sokkal több embert akar pártfeleinkké tenni, hozzáuk láncolni,

az istentagadó szocializmustól elvonva, ami táborunkba édesgetni s a végveszedelemtől megmenteni: azt hisszük, a mindenható Isten, ki a fejünk fölött tartja trónusát, ezért nem fog sujtani bennünket. Az Istentől félünk, de bár csak egyedül ezért kelene félnünk!

*

Az a becsmért és megtagadott 29 pont a magyar nép bajainak orvosságát foglalja magában. Bizonyítja ezt a 29 pont megszületése is. Mert miként is készült ez a 29 pont?

Őn kegyelmes gróf ur, fényes kastélyban lakik, bőség veszi körül, anyagi gondok nem zaklatják, a szegény ember ezerféle nyomorúságáról még csak fogalma sincs. De nem is lehet, mert más viszonyok között él, az ügyes-bajos panaszkodó szegények meg csak az inasáig tudnak eljutni, de KeGYelmesség színe elé nem kerülhetnek. Miként lehetne tehát tudomása a szegény ember különféle bajáról? De nálunk nem úgy van a dolog. Ide naponkint temérdek levél érkezik az ország minden részéből. Talán ahány ügyes-bajos ember van Magyarországon, az mind ide fordul, itt kér tanácsot, itt kér utbaigazítást, itt panaszkodja ki magát. Azonkívül sokan keresnek föl bennünket személyesen. Itt elpanaszkodnak óraszára is. Mi ki is kérdezzük őket különféle viszonyokról s igyekszünk jótanácsal javukra lenni.

Igy volt alkalmunk minékünk a nép bajaival foglalkozni, sebeiket tanulmányozni s megfelelő gyógyszerrel elmékedni. S miután a nép panaszait megismertük, kötelességünknek tartottuk a bajok gyógyítására gondolni. Így és ekkép született meg a 29 pont.

Jó-e ez a 29 pont? az már elbírált dolog. Elbíráta először a nép, s másodsor a zsidó sajtó. A nép akkor, amidőn nagy lelkesezés közt fölkarolta s százával küldte föl a képviselőházhoz a 29 pontu kérvényeket; a zsidó sajtó meg akkor, amidőn támadta és becsmértelte.

Sajnáljuk, hogy KeGYelmesség a zsidó-sajttal van egy véleményen.

A nép szerette KeGYelmességét, lelkeseidet KeGYelmességédért, de már erre a terre alig fogja követni.

Nem ám, mert a nép szívét átszóttá már a 29 pont szeretete s az szünet nélkül azt hangoztatja:

Eljen a 29 pont!

S ha KeGYelmesség még sokkal élesebben támadná a 29 pontot, arra is azt felelné:

Csak azért is éljen a 29 pont!!

* * *

Az *Alkotmányhoz* is van néhány szavunk.

Múlt keddi száma vezéreikkében Zichy Nándor kijelentéseiről cikkezvén, azt írja, hogy a 29 pont sok mindenféle jót és rosszat összehord.

Mi ezzel szemben egész egyszerűen itt a nyilvánosság előtt fölhevítjük az Alkotmányt, legyen szíves kimutatni, hogy a között a 29 pont között melyik a rossz, melyik a helytelen?

De ez a kijelentés megfontolt és határozott legyen, amely mellett aztán t. laptársunk megáll, hogy további férfias és higgadt vitatkozásnak alapját képezhesse.

Mi az igazságot keressük, azért a szóváltástól

nem idegenkedünk, sőt ekkép akarjuk megtisztítani az eszmeiket. Mondott szóból ért az ember.

Ami meggyőződésünk az, hogy az a 29 pont a nép bajainak orvossága, azért nekünk kötelességünk e pontokat sürgetni, azokért küzdeni, míg csak ver a szívünk.

Hát te nép, velünk tartasz-e? kell-e neked a 29 pont? Vagy talán könnyen elejted s nem törődsz vele?

Tisztán kell látnunk. S hogy tisztán láthassunk, felszólítjuk a népet, nyilatkozzék: **akarja-e a 29 pontot, vagy nem?**

Akik a 29 pontot *nem akarják*, akik azt elvetni kívánják, azok nyilatkozzanak egy levélben. S e levelet egyenesen Zichy Nándor grófhoz küldjék, (Budapest, József és Mária-utca sarkán,) hadd tudja meg a nemes gróf: hányad magával van s kik azok?

Mi pedig befejezésül is azt kiáltjuk:

Eljen a 29 pont!!!

L. M.

POLITIKAI HIREK.

Figyelem!

A szünet alatt megindulnak a képviselők beszámolói és barátságos látogatásai. Sőt megindulnak a népgyűlések is. Sietünk figyelmeztetni a népet, hogy képviselők akár látogatásra, akár beszámolóra jelenjenek meg közöttük, vagy tartson bár valamely párt népgyűlést a községben, vegyék kézbe a híres 29 pontot s midőn a képviselő beszédét elvégezte, valamelyik értelmes férfi álljon elő s intézzen kérdést a képviselőhöz, hogy miután a választók szíve-lelke elválaszthatatlanul össze van forrva a 29 pont minden egyes pontjával, feleljen férfias nyíltsággal: helyesli-e és elfogadja-e ezeket a pontokat? mert ettől teszük függővé támogatásukat. Ha nem fogadja el, azonnal fordítsanak neki hátat és hagyják a faképnél. Ha pedig elfogadja: haladék nélkül tegyék eléje a 29 pontu ívet, (melyet 10 krajcárért bárkinek megküldünk,) s kérjék meg a képviselőt: legyen szíves e pontok alá e három szót jegyezni: „Elfogadom, helyeslem és követelem.“ Ezután pedig írja alá a nevét. Ezt az aláírt ívet aztán küldjék föl a „Magyar Néplap“ szerkesztőségének, hogy mindig kéznél tarthassuk s a képviselőt figyelemmel kísérhessük. Valamint arról is kérünk azonnal gyors értesítést, ha a képviselő a 29 pont aláírását és elfogadását megtagadná, hadd csávázzuk ki az ilyen képviselő bőrét érdeme szerint s hadd ajánljuk be a választók figyelmébe.

Ezt tedd meg nép, majd akkor lekonyítjuk a pöffeszkedő fickóknak a füleit, kik csak a választáskor ismernek rád, de aztán kutyaá se vesznek.

Jog, törvény, igazság.

Székely Kálmánra szeretnénk *éljenti* kiáltani, mert úgy látszik ígéretét nem úgy veszi ahogy Bánffy Dezső szokta, hanem úgy, ahogy tisztességes politikusok veszik. Megígérte, hogy a választókat becsületesen, jograblással nélkül iratja össze, s igyekszik is ígéretét megtartani. Bánffy alatt, különösen a felvidék jograblóinak az volt a kedvelt eljárásuk, hogy az adókulesot, amelynek alapján a választókat összeírták, nagyon magasra, a törvénytől sokkal magasabbra állapították meg, hogy a néppárti választókat kihagyhassák. Hiába reklamáltak s panaszkodtak aztán ezen jogfosztó eljárás ellen a joguktól elűtött polgárok. Az illetékes hatóságok határozatlan arra való tekintettel, hogy a panaszosok csaknem kizárólag néppártiak voltak, rövidesen elutasították őket s törvényeseknek jelentették ki a törvénytelenégeket. Székely Kálmán szigorúan utasította az összeíró küldöttségeket a törvény, jog és igazság pontos betartására, Mindazonáltal így is akadtak a Felvidéken küldöttségek, amelyek felredobva Székely Kálmán rendeletét. Bánffy szellemében a múlt évi törvénytelen alapon írták össze a jövő évi választókat. A joguktól ismét megfosztottak újra panaszt emeltek s panaszuk most igazságos s méltányos, pártatlan bíróra találtak, Ime néhány példa: *Pruszká, Lednic és Nemsóva* trenesémgyeie községek polgárai panaszt emeltek az ellen, hogy nálunk az összeíróküldöttségek az idén is a tavalyi törvénytelen kules alapján írták össze a választókat, kérték a cenzus leszállítását s a választók új összeírását. S a belügyminiszter igazságosnak találván a panaszt, helyt adott a kérelmeknek. *Leszállította a cenzust 12 frtról 4 frtra és 7 frtről 1 frtra.* Egyben pedig elrendelte, hogy az így leszállított cenzus alapján sürgősen *újra irassanak össze a választók.* Mi ebből a tanulság? Az, hogy akik szorgalmasan utána néznek a dolognak s kitartóan kardoskodnak jogaik mellett, győzelmet aratnak. Azért is kérjük elvtársainkat, hogy jövőre részen álljanak, örködjenek jogaik felett s ha ezekben csorbát szenvednének, reklamáljanak, mert lejárt az az idő, amikor pártállás szerint osztogatták ebben az országban a jogokat!

A nagy legények.

Protestáns atyáinkfiak valamikor nagy legények voltak. Az egyházpolitikai harcok ideje alatt. Akkor ugyancsak magasan hordták az orrukat. Nagyon tették neki az egyházpolitika, mert abban a katolikus egyház békóba verését és az önuralmuk biztosítását látták. Azt hitték, hogy most már nemcsak a hatalom és a dicsőség, de még a jövő is az övéké lesz. Arról álmodoztak, hogy az esztergomi primási palotában Szász Károly tiszteletes ur fog pöffeszkedni, az osi pannonhalmi főapátság székén pedig Gyurác Ferenc veri ki a pipáját. Támogatták is Wekerlét meg az új törvényeket ész nélkül. Aki e liberális alkotások ellen egyenesen megfojtani. Mi már akkor figyelmeztettük őket Petőfivel: „Kari vigyázz, kedved követendő gyász”; már akkor megmondtuk, hogy meg fogják még keservesen siratni liberáliskodásukat. De hallgattak is reánk akkor a pásztor urak! S ime, négy év elég volt arra

hogy mosolygó szájuk elfacsarodjék. Már is alig fogytak ki a panaszokból. Ahol csak egyházkerületi gyűlést tartanak, ott van jajgatás elég, az egyházpolitika miatt. A napokban a fővárosi luteránus egyházközség tartotta évi közgyűlését. E közgyűlésen *Bachát* Dániel esperes jelentésében szóról-szóra ezeket mondotta:

„A püspök meghagyására az esperes felhívta a lelkészeket, nyilatkozzanak arra nézve, milyen hatással vannak az egyházpolitikai törvények? Melleződik-e a hívek az esketést? A beérkezett jelentések meglehetősen *szomorú képet* mutatnak. Az *egyházpolitikai törvények káros hatása* az egész vonalon észrevehető. Vegyes vallású jegyesek a legtöbb esetben az evangélikus egyház rovására kötnek jövőendő gyermekeik vallására nézve szerződést, igen kevés esetben az evangélikus egyház javára. A kitérések szaporodnak, különösen a *baptistákhoz térnek* át igen sokan.”

Hát ez bizony szomorú rájuk nézve. Józanabb, kevésbé szabadelvű protestánsok megjósolták ezt, de ők a katolicizmus iránti hagyományos gyűlöletből csak megszavazták az egyházpolitikát s most egyre jajgatnak, mert kénytelenek belátni, hogy maguk alatt vágják a fát.

Jajgatnak és nem tudnak másként védekezni, mint a legkiviróbb *türelmetlenséggel.* Ime, Bachát esperes szomorú jelentésének telolvasása után felállott Horváth Sándor budapesti ág. ev. lelkész és azt indítványozta, hogy „oly vegyes vallású jegyesek, akik gyermekeiket más egyháznak ígértek, az evangélikus templomban való esketésre *föl ne vétessenek*, hanem utasítsanak ahhoz az egyházhoz, amelynek vallásában gyermekeiket nevelni akarják.”

Ha katolikus pap hasonló indokokból hasonlóképpen cselekszik, akkor a szabadelvű és protestáns világ azonnal rámondja, hogy az a katolikus pap „türelmetlen” és „megbontja a felekezeti békét.”

Mikor lesznek már méltányosak és őszinték a protestánsok? És mikor fogják már nyíltan követelni, a *revíziót?* Az egyházpolitikai törvények káros hatása ellen ez az egyedüli és valódi orvosság.

TÁRCA.

Hogyan kapott az öreg póstás ingyenlótartást?

— Oh átkozott mérnöki mesterség! sóhajtott az öreg Bence bácsi, a gyalog póstás. Miért is tetted ezeket a falukat olyan messze egymástól! Menyit kell neki fáradni! S a fizetését mégse emelik feljebb. Vagy legalább egy rossz lovat engednének neki tartani a község legelőjén. Télen meg még azzal a szénával is megérné, amit a község bikái alájok hánynak.

Volt is oka a panaszra szegény öreg Bence bácsinak, mert a póstahivatal a harmadik faluban volt s neki akár esett akár fujt, minden második napon mennie kellett. Olyankor csak kibékült sorával, ha sok levelet hozott, mert minden levélért kidukált neki a két krajcár. Még azt is megtette, hogy nem adta oda a levelet, ha a két krajcárt nem kapta meg.

Igy azután ezekkel a két krajeárokkal rendszeren beszokott látogatni az utszéi csárdába, megsarkantyuzni a lovat, mert így szokta mondogatni s egy vagy két deci pálinkát kért. Jobban megy a fakó, ha megsarkantyuzzuk. — mondogatta. Néha még jó emberek is megkínálták; levelökre aztán jobban ügyelt, mint a legfontosabb sürgönyre. Ha néha postautalványnyal kopogtatott be, még a kapuban kiáltotta: „Most kedves póstás vagyok, most megérdemlek négy krajeárt is.” Sokszor meg is kapta, amikor aztán ketannyi sarkantyút adott a fakónak. Ilyenkor az is megtörtént, hogy az ároknak adta át a leveleket.

Az öreg Bence bácsi tehát csak odafelé dörögött. Visszafelé már könnyebben ballagott. De azért föltette magában, hogy a bajon segít, ő nem gyalogol ennyit.

Igy gondolkodott egy szombat délután is, mikor hazafelé ballagott. Ugy el volt merülve a gondolatában, hogy észre se vette, mikor egy biciklis elsurrant mellette. Már ő csak utána nézhetett. Mégis megállt s úgy nézte, miként halad mindig messzebb-messzebb, míg egyszer annyira elhagyta, hogy nem is láthatta Bence bácsi.

— Ejnye, ördög bolond kocsija! — mondja Bence bácsi. De sebesen tud haladni. Ilyen volna nekem jó! Ki se fáradnék s mennyi időt megtakaríthatnék. Ez már jobb még a lónál is, mert ennek nem kell se széna, se abrak. De vajon könnyen rag lehetne-e rajta tanulni ülni.

Annyira gondolkodott az öreg Bence bácsi a biciklin, hogy a csárdát se veszi észre, ha a csárdás ki nem kiált utána, hogy van-e levele? Pedig mindig beszokott látogatni. De most különösen is levelet vitt Kohn Náthán ur, a csárdás részére.

Mikor belépett, még ki se bonthatta a táskát, mikor a csárdás fia nevetve mondá:

— Hej Bence bácsi, de elhagytam. Milyen soká ért haza utánam.

— Hát hol járt az ifiur? kérdé Bence bácsi. Hisz nem láttam sehol.

— Dehogyan nem látott; hát mikor elkerültem a biciklivel. Persze hogy nem látott, mert nyilván számolta, hogy hány két krajeárt kap, ugy-e?

— Hát az ifiur volt, az ki engem kikerült? Nézetem uránna sokáig; meg mondtam is, hogy nekem is jó volna ilyen ló; ennek nem kell takarmány. Mert tudja-e az ifiur, vennék én egy rosszgebét, de nem hagyják, hogy ingyen járjon a község nyomásán. Pedig a jegyző ur és a bíró ur nem ad a levélért két krajeárt.

— Ne úgy tegyen Bence bácsi, mondja Náci urfi. Vegye meg az én biciklimet és járjon azon a póstára. Majd megtanítom én rajta ülni.

— Bizony jó is volna, mondja Bence bácsi. De tudom, hogy nagyon drágán adná az ifiur.

— Nem adnám én drágán, öregem; csak fele aron, mint a hogy én vettem.

— Hát, hogy vette az ifiur?

— 160 forintért. Most hát odaadnám 80 forintért.

— Nagyon drága lenne az, mondja Bence bácsi. Nincs nekem annyi pénzem. Van az igaz ötven forintoskám, de az kevés.

— No az már kevés Bence bácsi. Mert tudja-e Bence bácsi, hogy maga még két év múlva is eladhatja. Akár én is megveszem 60 forintért. Tehát egy évig lovagol rajta 10 forintért. Annál többet kerül egy rossz ló.

— Hát alább nem adná ifiur? kérdé Bence bácsi.

— Nem én, egy fillérrel se. Ugyis eleget veszitek rajta. Fele árát.

— No jó, majd rá gondolom magam. Ezzel elindult hazafelé.

Az uton mindig azon törte Bence bácsi a fejét: honnét kaphatna még 30 forintot? De sehogy sem tudta eltalálni. Végre arra a gondolatra jött, hogy eladja a tehenet, kap érte 50 forintot. 30 forintot hozzá tesz az 50 forinthez. A 20 forintért meg vesz egy borjut. És téhen is lesz két év múlva, meg bicikli is. Szóval nem jár gyalog. Hiszen csak csizmán megakarit minden évben öt forintot. S nem fárad annyit. No de, még mennyivel hamarabb megjárhatja a póstát s mennyi ideje marad még dolgozni is!

Szóval az öreg Bence bácsi elhatározta, hogy megveszi a biciklit. Pedig ő olyan ember volt, hogy ha egyszer valamit megdönt, azt végre is hajtotta.

Mihely hazaért, sietett elhordani a leveleket és örömmel mondotta a feleségének, hogy ő már többet nem jár gyalog.

— Talán végre már megszánták kendet apjuk? kérdé a jó Borsosa néni. Persze semmit se sejtve a dologból, hogy mire készül Bence bácsi. Ideje már egyszer. Hiszen 10 éve, hogy szolgálja kend ezt a falut. Még azt is megtehették, hogy egy 10 forintos rossz lovat vennének.

— Nem kell nekem már, mondja Bence bácsi. Veszek én egy jobb lovat, még pedig olyan lovat a melyik nem is eszik és sebesebben megy, mint akármelyik jó ló a faluban.

— Hej, hej! apjuk, szól Borsosa néni, már talán megint levelet adott kend annak a Náthás zsidónak?

— A bizony anyjuk, jó ember az, de még jobb a fia, az ifiur; az még jobb.

— Ugyan miért? Talán már attól akar venni kend lovat?

— Attól bizony anyjuk. Olyan jó hozzám, hogy fél aron adja nekem, mint ahogy ő vette.

— Ugyan milyen ló lehet az, a melyik nem eszik! Tán valami ekelő? kötődik Borsosa néni.

— Ne tempózz anyjuk. Nem láttál még olyan két kerekű kocsit formát, úgy híjják bicikli? Azt veszem meg az ifiurtól. Olyan könnyű, hogy ha eső ér vele az uton, a hátamon is elbirom hozni. Könnyebb mint néha a táskám.

— Hát ugyan, hogy adná az a jó urfi? kérdé Borsosa néni.

— Csak 80 forintért.

— Csak? De hát hol vesz kend 80 forintot?

— Hol? Hát eladom a Csákót.

Erre már a vére is elhült Borsosa néni. Mert ismerte az urát, hogy amit a fejébe vesz, azt onnét kiverni nem lehet többé. Mégis próbát tett. Hátha szép szóval lebeszélhetné róla.

Könyörgött neki szépen, hogy ne foszsa meg a konyhát attól a jó tehéntől. Nem látja, hogy abból élnek leginkább. Azután ijesztgette, hogy nem tud rajta menni, majd lecsik, agyonüti magát, vagy lehorzsolja az orrát.

De mindegy volt akár szép szó, akár csunya, el volt határozva, hogy a biciklit megveszi. Ő az ur a háznál és punktum.

Borsosa néni nem maradt más hátra, mint siratni a tehenet, mert azt jól tudta, hogy az

őreg már nem arra való, hogy azon a bolond masinán járjon. Azt meg jól tudta, hogy a Náthán fia nem veszi többé vissza soha. Nem azért ad el a zsidó valamit, hogy megint visszavegye.

De Bence bácsi elhatározta, hogy nem jár többé gyalog s ezen változtatni nem lehetett.

Járlatot íratott még aznap este, és reggel hajtja a tehenet.

Mikor a jegyző ur kérdezte: miért adja el azt a jó tehenet? Bence bácsi, nehogy a jegyző megbírsítsa a tervét azzal, hogy nem ad járlatot, azt felelte, hogy megkövesedett a tőgye, nem ad tejet, tehát másikat akar venni.

Boresa néni még akkor is sirva könyörgött, mikor már Bence bácsi vezette kifelé a tehenet, hogy ne tegye tönkre magát azzal a haszontalansággal. De amit Bence bácsi meg akart tenni, azt Boresa néni nem akadályozhatta meg. Bence bácsi elvitte a tehenet. Boresa néni meg sirt az istálló ajtóban. Keservesen nézte a jó tehen helyét.

Még egyszer utánna kocogott az urának, hátha szép szóval vissza bírná téríteni. De Bence bácsi azt mondta:

— Hát többet ér egy tehen, mint én? Vagy te nem is bálnád, ha a lábam szakadna is el abban a sok gyaloglásban, csak tehen lehessen?

Ezzel rácsapott a Csákóra és ment a piacra.

Boresa néni visszazéret még egyszer, hogy nem gondolta-e rá magát az ura a visszafordulásra. De bizony Bence bácsi úgy haladt, mintha már a biciklin ült volna. Örült, hogy nem gyalogol többet.

De örült Boresa néni is, mert egy jó gondolata támadt. Még se adhatja el az ura a tehenet; majd segít ő a bajon!

Elhatározta, hogy elmegy a komájokhoz, oda adja neki azt az 50 forintot a melyik mellé még az ura 30 forintot akar tenni a tehen árából és megvéteti a komájokkal a tehenet s a passzust az ő nevére íratja. Így aztán visszajön a tehen, az ötven forintot meg majd visszahozza az öreg.

Boresa néni amint gondolta, úgy is tett. Haza sietett, elővette a pénzt és sietve ment a komájokhoz. Elbeszélte neki a dolgot s odaadta az ötven forintot. A koma rögtön kocsiba fogott és sietett a koma után.

Boresa néni most már nyugodtan ment haza. Csak azon fohászodott, hogy utolérje a komájok, hogy addig el ne adhassa valakinek a tehenet az uton, mert akkor csakugyan oda vesz a tehen örökre.

A komának ugyancsak kellett ám hajtani, hogy Bence bácsit utolérje. Máskor mindig azon panaszkodott, hogy fáj a lába, nem bír sebesen menni, de most az az öröm, hogy többet nem gyalogol, igen megerősítette.

Mikor Jámor András utolérte a komáját, már közel járt a piactérhez.

Jó reggelt kívántak egymásnak.

— Hát azt a tehenet hova vezeti kend komám? kérdé Jámor András. Csak nem akarja eladni tán?

— El akarom én bizony komám, mondja Bence bácsi.

— Én meg éppen tehenet akarok venni, azért megyek a piacra.

— No hát kössük a saroglyához.

— Jó is lesz az komám.

Azzal Bence bácsi oda kötötte a tehenet a saroglyához, ő meg fölült a komája mellé.

Panaszkodott, hogy mennyire fáj már a lába, úgy meghuzta ez a tehen. S mindjárt el is mondta hogy miért akarja eladni a tehenet.

Hát a komája nem ellenezte a dolgot, sőt helyeselte, nehogy a koma észrevegyen valamit. Hanem inkább arra tért át, hogy megveszi ő a tehenet, inkább többet ad érte, minthogy azt már tudja, hogy jó a tehen.

— Bizony ez jó, mondja Bence bácsi. Nem is adnám én el, ha annyira meg nem untam volna már a gyaloglást.

Szóval, a két koma megalkudott úgy, hogy a tavaszi bornyát, ha üsző talál lenni, 10 forintért háromhónapos korában visszaadja.

Bence bácsi ezzel meg akarta nyugtatni a feleségét, hogy három év múlva megint meglesz a tehen is és ő se gyalogol többet. Így azután oda adta 45 forintért.

Bence bácsi átadta a járlatot. Jámor András elment átírtni, hanem persze nem az ő nevére, hanem Gondos Borbálának, Bence bácsi feleségének a nevére.

Most már elindultak haza felé.

Bence bácsi is azt gondolta, hogy jó vásárt csinált, Jámor András is. Utközben Bence bácsi mindig azt beszélgette, hogy most már nem lesz olyan nehéz a póstás táska.

Jámor András persze gondolta alattomban: nem ám, ha nem lesz benne annyi levél, mint eddig volt.

Végre haza értek. A tehenet csak ott hagyták a gulyán. Hiszen majd hazajön estére s majd elébe állnak komám uramék, mondja Bence bácsi. Ő már nem törődik többet vele. Ő neki elég, hogy nem gyalogol többet.

Mikor Bence bácsi hazaért, Boresa néni első kérdése az volt, hogy ugyan ki vette meg azt a jó tehenet?

— Ne sajnáld anyjukom, szól biztatólag Bence bácsi. Jó vásárt csináltam. Jámor komának adtam el a Csákót és még arra is gondom volt, hogy a fajtájából ki ne pusztuljunk. Kialkudtam, hogy ha tavaszra üsző borjut ellik, három hónapos korában visszaadja nekünk a borjut 10 forintért. Így most már tehenünk is lesz s én sem gyalogolok annyit.

— No, így én sem bánom, szól Boresa néni, ha a koma vette meg. Így legalább csak visszajön a tehen. Így csak megvan a tehen.

— Meg hát anyjukom!

Persze Bence bácsi nem úgy értette, hogy még azon este, hanem ő csak a borjuból gondolta, hogy majd tehen lesz.

Csak akkor nézett nagyot, mikor a komájok odament és azt mondta, hogy ő odaadja a tehenet a komasszonynak ajándékba.

Bence bácsi nem tudta felfogni, hogy mit is akar az ő komája. Hiszen manapság már nem igen adnak teheneket ajándékba. De még jobban bámult, mikor látta, hogy a járlat a felesége nevére van írva. Vissza akarta adni a pénzt a komájának, de az nem fogadta el, hanem sok szerencsét kívánva, elment haza. Bence bácsi tehát örült, hogy tehen is van és ő sem gyalogol.

Csak akkor esett le az álla, mikor a zacskóba akarta olvasni a pénzt a többihez s látta, hogy a zacskó üres.

Ijedten kérdé feleségét, hogy hát a pénz hol van?

— Melyik pénz? szól Borscs néni olyan hangon, mintha semmit se sejtene a dologból.

— Melyik pénz! Amelyik itt volt a zacskóban.

— Hát ott van a kezébe kendnek, szolt Borscs néni.

— Hisz ezt a Csákoért adta a komám a piacon, mondja Bence bácsi.

— Persze, hogy a komám uram adta a Csákoért a piacon, de én meg a zacskóból adtam a komának, hogy adja oda a Csákoért. Most már csak érti kend ugy-e? Most már én vettem meg a tehenet.

— Meg ám anyjuk, de a zacskóból, amelyik pénz az enyém volt.

— Az az, de én úgy gondoltam, hogy elkérem kendtől kölcsön és megveszem én a tehenet. Majd megadom, ha csinálók a tejből vajból annyit.

Csak most látta Bence bácsi, hogy mennyire kijátszották. Csak azt sajnálta, hogy a gyaloglástól akart szabadulni s most még egy uttal meg is toldotta hiába.

A faluban azonban rögtön szétfutott a híre, hogy adta el az öreg póstás a tehenet. Megtudta az előjáróság is s megsajnálta az öreget és megengedte neki, hogy tarthat egy lovat ingyen, a járásán.

Vett is Bence bácsi a másik héten lovat is, talyigát is. Csakugyan nem járt többet gyalog s nem győzte a feleségét áldani, hogy ilyen könnyen lótarthatáshoz juttatta.

Lapunk barátaihoz.

A nehéz aratási munkálatok befejeztével ismét több idő jut már a szellem művelésére, az olvasásra.

Fölvívjuk azért tisztelt elvbarátainkat, előfizetők gyűjtésére.

Szeptember 1-től kezdve egész új évig is lehet lehet előfizetést tenni.

E négy hónapra a lap ára 65 kr.

Aki ez összeget a Magyar Néplap szerkesztősége címén beküldi, az e hó 1-étől új évig pontosan fogja kapni lapunkat.

Terjesszük a Magyar Néplapot!

Teljes tisztelettel

a szerkesztőség.

Szentlélek kegyelme. Lajosmizsén Böcs József iparos ifju augusztus hó 27-ikén a református vallásról a kath. hitre tért. A hitvallást Járvás József lelkész kezeibe tette le. A keresztatyai tisztet Tóth Pál gondnok teljesítette. Örvendetes jelenség, hogy ezen évben ez már a hatodik megtérés Lajosmizsén. — **Vratarics István**, a szombathelyi főgimnázium VII. osztályát végzett tanulója, és **Kúnár János** a zágrábi főgymn. VI. osztályát végzett tanuló, kik eddig a hirhedt Csáky-rendelet értelmében kénytelenek voltak protestáns vallásuak lenni, elérvén a törvényes életkort, aug. hó 30-án Muraszombatban

a kath. egyház kebelébe tértek. A hitvallást főtiszt. Gáspár Ferenc plebános ur kezébe tették le. — Kispesten folyó hó 3-án **Szvák Zsuzsanna** és **Lenkei Ida** református vallású nők az igaz egyház kebelébe tértek s a hitvallást **Gutmann Sándor** segédlelkész kezeibe tették le, ki szép beszédet mondott az esetről.

Embernyuzás. Ismeretes az alsóbb magyar néposztályok idegenkedése, félelme az ügyvédektől. Hogy erre az egyszerű, egyeneslelkű és becsületes magyar népnek egynél több oka van, azt mindenki tudja. Ezen okok közt is kiválóbbak közé tartozik példának okáért ez is: **Zs. F.** szentesi peres félnek 259 frt. 95 krt hajtott be Vecseri Sándor dr. szentesi ügyvéd. Ebből az összegből a fél 40 forintot kapott, az ügyvéd pedig megtartott magának 219 frt 95 krajcárt. Am ez még nem elég, mert az ügyvéd még ezen felül 211 frt 92 krajcárnyi per-költséget követelt védettjétől, s mivel ez nem akart fizetni, a derék ügyvéd ez összeg erejéig bepörölte felét. — Aki Szentesen pereskedni akar, jegyezze meg magának Vecseri Sándor dr. ügyvéd nevét, forduljon hozzá segítségért, de előbb írja meg a végrendeletét. Azután nyugodtan perelhet.

Egy martir évszázados emlékezete. A ki oly szerencsés volt valaha életében, hogy a vatikáni bazilika confessió-oltára előtt leborulhatott s letekintett magába a confessióba, egy térdelő s imádkozó pápa alakja tűnt ott szemébe az apostolok fejedelme sirja előtt. Első pillanatra megdöbbsent, mert a szobormű élő embernek látszik. A szobor Canova műve s VI. Pius pápát ábrázolja, a ki számkivetésben halt meg s halála százados évfordulója a mult héten, augusztus 29-én volt. A forradalom fenavádja, miután megölte a franciák királyát XVI. Lajost, a papára vetette magát s a gyenge, beteges, 82 esztendő aggastyánt Franciaországba hurcolta, a hol hosszu, kínos szenvedés után, lelkét Istennek visszaadta. Meghalt, mint a gonoszság és zsarnokság áldozata, de utódja diadalmasan vonult be a szent városba, Rómába. Halála évszázados fordulóját vigasztalódva, s jobb jövő reménységével ünnepli a katolikus világ. „**Eltemettük az utolsó pápát**“, üvöltötte a forradalom VI. Pius bezáruló sirjánál; de Velencében hamar megválasztották a martir utódját, VII. Pius. akit török hajó vitt orosz fedezett alatt az örök város felé. Az isteni Gondviselés eretnekeket és pogányokat használt akkor eszközül, hogy Krisztus helytartóját a trónra visszahelyezze. Nem lehetetlen, hogy a forradalom foglyát, a mostani pápát vagy utódját a szabadkőmíves szekta karmai közül immár oldozkodó katolikus Olaszország fogja megszabadítani s az olasz haza sérelme nélkül, javaiba és jogaiba visszahelyezni.

Uj plébánia. Az ó-becei katolikus egyháztanács, a hitközségi képviselőnek, mint kegyuraságnak, **Kleiner Lajos** kalocsai kanonok és érseki kiküldött elnöksége mellett tartott gyűlésében egyhangu határozattal, nagy lelkesedés közt kimondotta hogy az óbecsei külvárosi 5 éves multu helyikáplánságot plébániává alakítja s a 3400 külvárosi hívőnek templomot épít. A tárgyalásokat már megkezdte, melyeknek befejeztével a plébánia legott szerveztetni fog.

Nazarénus keresztelés. Nem a Duna habjaiban, nem is valamely patak vizében történt, hanem a palotási katolikus templomban ez a nevezetes keresztelés, a mennyiben a mult vasárnapon kereszt-

telte meg *Vida* Ferenc palotási plebános, a fanatikus nazarénus természetes atya által a kereszttség szentségétől mindez ideig visszatartott *Duka* Emma 18 éves hajadont, ki tehát atyja kényszere folytán pogány volt. Érdekesnek tartjuk itt megemlíteni azt is, hogy a nevezett hajadon 20 éves fivérét *Duka* Jánost, ugyancsak *Vida* Ferenc plebános keresztelte meg egy hónappal előbb. A fanatikus nazarénusok közül való eme kettős örvendetes kiválás mindennél ékeesebben bizonyítja, hogy a palotási plebánia hívei példás lelkipásztori gondozásban részesülnek.

Isten ujjá. Augusztus 31-én vészes felhők tornyosultak össze Kosd község fölött. A villámcsapások egetrázó csattogással ütöttek a szomszédos hegyormokba. Egy kőszá villám azonban eltévedt a falu alatt elterülő rétre s belesújtott egy sarju boglyába, a melybe három emberi lény huzódott meg a szakadó eső elől, apa és két leánya. *Hauszmann* Jakab vallástalan földmives volt a főáldozat. A szeszélyes mennykő széttepte kalapját darabokra a bal halántékából kiszakított egy darab bőrt s bal lábát megpörkölte. Az így lesujtott ember ajultan terült el a földön míg kocsira nem szedték; de utóbb magához tért s valószínű, hogy kiheveri a bajt. Idősebb leánya *Anna* közvetlen az apja mellett ült, a fősapásból nem kapott ütést. A lecsapás kidobta a szénaboglyából és hátán vörös foltok látszanak, mintha szőna szálak fényképei volnának. Ez is feküdt egy napig, de már talpon van. A mellettük közvetlenül kuporgó kis leánynak az ijedségen kívül más baja nem történt. Isten ujját lehet látni ez esetben, amint az egész falu az látja, csak a szerencsétlen *Hauszmann* Jakab nem akarja még most sem látni egészen, dacára, hogy atyja is nem régiben mult ki szerencsétlen és véletlen halállal.

Az Országos Hirlap támaszai. Révai Arthur budapesti lakos — mint az Ügyvédek Lapja írja — a budapesti királyi váltótörvényseknel pórt indított *Bánffy* Dezső báró, *Egyedi* Arthur, *Vörös* László, *Rudnyánszky* Béla, *Láncy* Leó, *Radó* Kálmán, *Tallán* Béla és társai ellen. Keresetét arra alapította, hogy egy több tagból álló egyesülés alakult az „*Országos Hirlap*” című Tisza-Bánffy-párti napilap kiadása végett és ez az egyesülés a fölperest a lap kinyomatásával megbizta. Alperesek a tárgyalásnál illetékességi kifogással éltek. A budapesti királyi kereskedelmi és váltótörvénysek a kifogást elvetette s Révai Arthur keresetének hosszabb indoklás mellett helyt adott, a miből az a nevezetes tanulság származik, hogy a ki nem akar költeni: ne alapítson „*pártlapot*.”

A milliomos kőmiveslegény. Temesvárról *Rózsay* János kőmiveslegény a minap hivatalos értesítést kapott egy brüsszeli közjegyzőtől, a ki tudatta vele, hogy mostohanővére, *Speyer* Hedvig meghalt s egy millió forintnál nagyobb értékű vagyonát ő rá hagyta. A leány apja a szabadságharcban esett el s a magára maradt árva kivándorolt Belgiumba, a hol egy gazdag bankár felesége lett. A kőmiveslegény így jutott a milliós örökséghez s már elutazott Brüsszelbe.

Kimutatás. A Nyulason, Mosonmegyében tervezett Szent Szív templomának építési alapja volt az 1898-ik év végén 7867.54 Bejött f. é. augusztus 12-ig 453.38 Azóta a következő adományok folytak be: 1. Nezsiderből három jámbor asszony 6 frt. 50 kr., 2. Budapestről a „Magyar Néplap” által 2 frt., 3. Fertő-Szent Miklósról, Sopronm. Füleki

Sándor 1 frt. 4. Nyuláról özvegy Mospointner Mária 1 frt. 5. Offerfórium 85 krajcár. Összesen 8334.27 Ebből levonva az eddig kimutatott kiadást 2789.89 tehát az építési alap jelenleg 5544.38 Ugyan e jámbor célra ft. Reicheld Károly kulturi plebános hat, Maison Mihály rigicei esperes ur tíz, és Fancsy Antal kalocsai papneveldei alkormányzó ur két szent misét szíveskedtek elvállaloi. Isten áldja meg kegyes jótévőinket.

Nyulason, 1899-ik évi augusztus 30 án.

Házay Lajos
plebános.

Ne hagyjuk pusztulni a magyar gazdákat A közelmúltban jelent meg a földművelésügyi miniszternek, a gazdasági tudósítók jelentése alapján készült kimutatása az ideai termésről. Miután ezen jelentésben az erdélyi vármegyék termés-eredménye benn nem foglaltatik, ellenben az alább közölt mult évi számsoportozatban a Királyhágón túl levő megyék termelése igen, örömmel kell konstatálnunk, hogy — bár az eredmény nem mulja felül, sőt el sem éri várakozásainkat, az mégis kielégítő, mert kivéve az árpát és zabot, termésünk eddig is több, mint az elmúlt esztendőben volt, másrészt mert széles e világon annyira sujtattak a gabonatermő államok, hogy bevitelre nagyon reá vannak szorulva. A termés eredménye ugyanis:

A termény neme	Az ideai termés	A tavalyi termés
	métermázsákban	
Buza	37.687.290	34.897.705
Rozs	11.840.676	11.799.664
Árpa	12.404.426	12.483.021
Zab	11.042.369	11.424.423

Ezen csoportozatnál sem igazolja jobban, hogy első sorban östermeléssel foglalkozó állam vagyunk s ezért mindenekelőtt a gazda boldogulását kell szem előtt tartanunk, mert ipar- és kereskedelem hazánkban csak akkor fog virulni, ha nem hagyjuk pusztulni a magyar gazdát. Vegyük tehát elejét első sorban annak, hogy a gazda életét a gabona-uzsorások hordája veszélyeztesse, hogy a különféle börzemaكينációk a gabonaneműek árát akkor, amidőn a gazdának leginkább van szüksége a pénzre, annyira lenyomja, hogy alig fizeti meg a vetőmagot és a munkát, de hasznót sem ad. Ragadjuk ki a gazdát a vidéki takarékpénztárak polip karjai közül, amelyek csaknem uzsorakamatu kölcsönei a köldusbotot nyomják kezükbe, de nem segítséget. Tegye magáévá a magyar kormány az 1890-ben alapított „Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet” azon — immár gyakorlatilag bevált célját, hogy a magyar gazda az alacsony gabonaáraknak megfelelő olcsó kamatu s a földbirtok tényleges forgalmi értékével arányban álló magas összegű, könnyen törleszthető kölcsönhöz jusson! Mert ha a magyar gazdaközönség helyzetén javítunk, ipar- és kereskedelem is fel fog lendülni. A Budapesten levő „Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet” nagy horderejű vállalkozásának gyakorlatilag való beváltását mi sem igazolhatja jobban azon körülménynél, hogy fennállása óta 50.000.000 frtot meghaladó kölcsönöket helyezett el a magyar földbirtokosok között, mert kölcsöneit a forgalmi-érték 7% részéig olyképpen szavaztatja meg, hogy a kölcsönök félévi 2 és 1/2%-os kamatokkal már törlesztetnek is.

Ne bizza tehát magát a magyar gazda kormány gyámóságára, hanem önmagára utaltassa magát, mert az ily kölcsönök igénybe vételével boldogulhat csak, mert nemcsak olcsóbb azon pénzüzetek kölcsöneinél is, amelyek a kormány által segélyeztetnek, de mindazonáltal a magas osztalékokra törekszenek, hanem oly magas összegekben is adatlak, hogy forgató tőkére is tehet szert igénybe vételükkel.

KELETI J. kötszerész ur hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Szeptember 10—16.

Szeptember 10.

1. Tolentinói sz. Miklós. Sz. Angeloban született 1249-ben. Szülei Kampán és Amáta, szegények voltak. Miklós jámborul, Isten félelmében neveltetett. 7 éves korától fogva szerdán és pénteken böjtölt. A szegényeket segítette. A tanulásban gyorsan és nagyon előhaladt. Ifju korában St. Angeloban a kanonok-rendbe felvétetett. Utóbb Tolentinóban sz. Agoston remetéi közé lépett. Alázatos, szelíd, önsanyargató, buzgó szent életét 70 éves korában, 1308. szeptember 10-én fejezte be. IV. Jenő pápa 1446-ban a szentek közé iktatta.

2. Sz. Szosztén és Győző vértanuk. Dioklecián uralkodása alatt Priszkus ázsiai helytartó által Kalcedonban börtönbe zártattak, vadállatok elé dobattak, végre máglyára vettek.

3. Sz. Vidor pápa. 461—468-ig kormányozta az egyházat.

Szeptember 11.

1. Sz. Prótus és Jácint testvérek, vértanuk. Rómában Eugenia urnő szolgálói, urnőjökkel együtt keresztényekké lettek. Egyiptomban kolostorba vonultak. Később Rómában, Gallien császár idejében elfogattak, kegyetlenül megkínóztattak, végül lefejeztették. 1592-ben VIII. Kelemen pápa Rómában keresztelő sz. János templomában helyeztette el ereklyéiket.

2. Sz. Bodon püspök. A VII. században Toulban született. Szülei ösztönzésére megházasodott. Neje Odila, szintén csak szülei akarására ment nőül. Mindketten kolostorba vágytak, hogy ott egyedül az Ur Istennek éljenek. Szülők halála után nagy gazdagságukat részint szegényekre, részint más jótékonycélokra, részint leányokra fordították, ők pedig Istennek éltek. Odila kolostorba lépett. Bodon pappá lett. Utóbb toulai püspökké választatott. Vagyonából két kolostort alapított, egyet nők, egyet férfiak számára. A nők vezetője leánya Tietberga lett. Eletét szentül fejezte be.

3. Sz. Pafnác püspök. Egyiptomban Galér Maximin császár alatt miután jobb szeme kiszuratott, bányamunkákra ítéltetett. Nagy Konstantin idejében visszanyerte szabadságát. Az áriánok ellen erélyesen küzdött a IV. században.

Szeptember 12.

1. Sz. Guidó. Igen szegény, de a sorsukkal megelégedett szülők gyermeke, Anderlecht faluban, Brüsszel környékén született. Laken falu templomának sekrestyése lett. Nemsokára egy gazdag kereskedő társául fogadta, de Guidó csakhamar visszatért sekrestyésnek. Sz. földre is elzarándokolt. Innen visszatért Anderlechtbe, szülőhelyére, ahonnan az esperes nem bocsátá vissza Guidót Lakenbe, hanem magánál tartotta. Guidó ezután nemsokára meghalt, 1812-ben szeptember 12-én.

2. Sz. Autonóm, püspök, vértanu. Dioklecián császár idejében az üldözés elől Italiából Bithiniába költözött, a hol többeket megtérített. A pogányok

emiatt megharagudtak rá. Sz. miseáldozat bemutatásakor megrohanták és megölték.

3. Juvenc és Szír püspökök. Hermarogasz sz. Márk evangélista tanítványa Ticinumba küldötte. Itt prédikáltak, sokakat a keresztény hitre térítettek Szent étellel és csodákkal tündöklöttek.

Szeptember 13.

1. Sz. Eulóg, patriárka. Szír eredetű. Ifju korában kolostorba lépett. Eutiches eretneksége ellen nagy tudománnyal, éberséggel és erélyvel küzdött. Sz. Anasztáz, antiokiái patriárka pappá szentelte. 583-ban alexandriai patriarkává lett. Baráti viszonyban volt Nagy sz. Gergely pápával és sz. Eutik konstantinápolyi patriarkával.

2. Sz. Fülöp, vértanu. Sz. Eugenia szűznek atyja. Egyiptom kormányzója. Kereszténnyé lett. Utóda, Terentius kormányzó lefejeztette.

3. Sz. Moril püspök, Angersben.

Szeptember 14.

1. Sz. Kereszt felmagasztaltatása. A sz. keresztet, melyen az Ur Jézus fel volt feszítve, s melyet sz. Ilona császárnő, Nagy Konstantin császár anyja megtalált, II. Kozroes perzsa király több más kincsel együtt Jeruzsálemből Franciaországba hurcolta. A keresztet és a kincseket Heraklius római császár visszaszerezte és Jeruzsálembé visszavitte. 629. szeptember 14-én. A sz. kereszt e dicsőséges visszaszerzésének emléke a mai nap.

2. Sz. Nothburga szűz, Tirolban. Rothenburg faluban született. Szegény iparos szülők gyermeke. 18 éves korában szolgálatba állott. Urasága szorgalma és lelkiismeretessége miatt becsülte. De fiok és fiok neje, a szülők halála után Notburgának előbb eltöltötték az alamizsna adást, azután pedig őt magát is elküldték a háztól. Nothburga távozásával ura házat sok csapás érte. Az ifju urnő, aki a szegények iránt fősvény volt, meghalt. Az életben maradt ur, Henrik, Nothburgát visszahívta a szolgálatba. Nothburga visszatért és tovább szolgált egész haláláig, 47 éves koráig. Meghalt 1313-ban.

3. Sz. Kreszcencz fiu, vértanu. Sz. Euthym fia. Rómában Dioklecián császár idejében Turpilius bíró által lefejeztetett.

Szeptember 15.

1. Sz. Nikoméd vértanu. Áldozópap volt Rómában. Domicián császár idejében a börtönbe zárt keresztényeket lelkesítette, bátorította a szbenvedésekre és a vértanui halálra. A kinpadon elvérzettekeltakarította. Felikula szűz vértanu temetésénél elfogták. Minthogy pedig a keresztény hittől sem ígéretekkel sem fenyegetésekkel eltántoritani nem lehetett, megostorozták s több más kinokkal gyötörték, míg meg nem halt. Testét a Tiber folyóba vetették, a honnan Jusztus áldozópap kifogta és a nomentáni uton eltemette.

2. Sz. Valerián, vértanu Chalonsban. Priszkus bíró felakasztatta, testét vas karmokkal tépette, végre lefejeztette.

3. Sz. Malitina vértanu. Thráciában, Marcinopolisban Antonin császár idejében mint keresztényt elfogták, ismételten a bálványok elé vezették, hogy ott áldozatra kényszerítsék, de a bálványok mindannyiszor összeomlottak. Felfüggesztették, szaggatták és végül lefejezték.

Szeptember 16.

1. Sz. Kornél pápa. Római származásu. A hires

Corneliusok családjából eredt. Atyját Castinusnak nevezték. Aldozópap volt Rómában. Eletszentsége miatt nagyra becsülték. Sz. Fábán pápa halála után pápává választott 251-ben. Egy nagyravágyó pap Novacián, ellene pápául lépett fel s ezzel szakadást idézett elő az egyházban. Kornél Rómában zsinatot tartott, amelyen Novaciánt és az ő hamis tanítását kárhóztatta. A szakadás ezután nemsokára véget is ért. Gallus római császár és fia Volusián Kornélt a bálványoknak való áldozásra akarták bírni, mivel pedig ez sem sikerült, száműzötték, azután pedig kivégeztették 252-ben.

2. Sz. Ciprián püspök. Karthagóban született. Előpogány szülők fia volt. Már mint ifju kitűnt nagy tudományával és ékes szólásával. Karthagóban az ékes szóolás tanára lett. Cecil nevű pap a keresztény hitre téríté. Mint keresztény, a világgal szakított, Istennek élt, az egyház tanítását tanulmányozta. Pappá, majd 248-ban püspökké szenteltetett. A Décius-féle üldözéskor a pogányok Cipriánt az oroszlánok elé kivánták vettetni. Ciprián elmenekült. Rejtekhelyéből vezette hiveit. Az üldözést megszüntvén, döghalál ütött ki. Ciprián a betegeket ápolta, gyámolította s hiveit is a betegek ápolására lelkesíté. Önfeláldozásáért a pogányok is tisztelték. Valerian császár idejében elfogták s Kurubisz városba hurcolták. Egy év múlva Karthagóba visszavitték és lefejezték, 258. szeptember 14-én.

3. Sz. Eufémia szűz, vértanu. Dioklecián császár féle keresztény üldözés idején Priszkus helytartó különféle kép kizsákmányozta, de sértetlen maradt. Végre vadállatok elé vettetett Kalcedonban.

Sz. Alajos társulata.

Megnyílt az iskolai év. A szülők iskolába vezetik s küldik gyermekeiket. De nem mindegyik; kívánt faluhelyen.

Ki is legeltetné a teheneket, ha a gyerek az iskolába járna? Majd télen, amikor a hó véget vet a legeltetésnek: akkor majd hadd járjon hát az a fiú az iskolába, ha már muszáj. Minek is annak a sok tudomány. Ugy se lesz abból se pap, se fiskális. Elég neki, ha tud valamit írni, olvasni, számolni, no meg a bibliából meg a katekizmusból is valamit. A többi nem kell neki. Mi öregek se tanultuk azt a sok mindenfélét, mégis itt vagyunk. Egyik másik még írni se tudott, közülünk, mégis bíró lett. Biz ugy, akárhány, a bírósága alatt adta rá fejét, hogy megtanulja a körmös írást, hadd tudja legalább a nevét oda karmolni az alá a sok mindenféle hivatalos akta alá. Jobb világ is volt akkor. Nem fizettünk annyi adót, mint most. Akkor a mesterünk t. i. a tanító, notárius is volt. Kényelmesen elvégezte a dolgot a templomban is mint kántor, az iskolában is mint mester, a kancelláriában is, mint notárius. Emellett még pihenője is volt.

Most a jegyzőnek segédjegyző kell, a kántornak meg segéd, illetőleg osztálytanító, mert hogy hát sok a munka, meg hogy 120—150 gyerek sok egy mesternek.

Ilyesféleképpen okoskodik így az iskolai év elején egy öregünk. Hogy helyesen-e? azzal ugyan édes keveset törődik. Elég az, ha okoskodik. A helyes okoskodás az urak dolga, akik azt tanulták.

Bezzeg van azután jaj, meg átok, meg szitok, mikor az igazolatlan iskolamulasztókat, mivel az első intézés nem használt: 50 krajcárokkal megbírságotják. Nagy pénz ez falun, hát még a második, harmadik negyedik bírság 1, 2, 4 frtra.

Ne okoskodjunk, ne szidkozódjunk, hanem

küldjük a maga rendje, módja szerint a gyerekeket az iskolába, a tehenekhez pedig fogadjunk pásztort.

Hiába! Sok nem úgy van, miat volt régen. Láb, font, itce helyeit ma már méter, kilogram, liter járja.

Sz. Alajos, ifjuságunk pártfogója, könyörögj éretünk! Szűz sz. Imre herceg, könyörögj a magyar ifjuságért!

Ipolyszécsénke, up. Nagyalu, Hontmegye.

Fischer Ágoston plebános.

Közgazdaság.

Magvak gyűjtése és eltartása.

Valahol a konyhakerti veteményekről és virágokról beszélgettünk. Az illető helyen meglehetősen nagy konyhakert volt s a virágoskertben — ha keveset nem mondok, — legalább ötféle egyidényű virág. Természetesen örömmel nézegettem mindkét kertet és dicsértem értük a gazdát. Eszembe se jutott volna arra gondolni, hogy mindazon növények magvait nem ott helyben termelik, mert tudom, hogy a mag a kereskedésben drága, főképp ha ötven-hatvan félét kell hozatni. A különben derek gazda azonban hamarosan elárulta, hogy sokba is kerül ám neki minden tavaszon a vetőmag s már szinte előre fél mindig a kikelettől. Arra a kérdésre, hogy hát miért nem gyűjtik maguk, hiszen elég volna csak hébe-korba fölfrissítés végett, vagy különös fajokat hozatni: azt felelte, hogy a gyűjtés piszmogással jár, aztán sok a boszuság, mert vagy összekeverednek a magok, vagy elromlanak, megesszik az egerek, vagy elhányódnak és mikor az embernek éppen szüksége volna rájuk, — nincsenek. Hát bizonyos, hogy ez mind igaz lehet, hanem azért igen könnyű ezeket a bajokat elhárítani vagy megelőzni és a tavaszi kiadástól a zsebet megkímélni. Csak egy kis rendet kell tartani s egy pillanat alatt meg fogjuk találni éppen azt a magot, amelyet keresünk. S ha egyszer tapasztalni fogjuk, hogy csakugyan így van, később majd örömmel gyűjtögetjük a magot.

Eppen az udvarban beszélgettünk. Ott száradt még akkor is az olfa-rakás tetején a tavalyi karcsonya.

— Nézze barátom, mondom az én jó emberemnek, ez a fenyőág a legalkalmasabb szekrényre lehet a gyűjtött magvak számára, melyben meg se fognak dohosodni és romlani, meg az egerek se találhatnak rájuk. — Látom, hogy mosolyog — folytattam a beszédet. — de csak hagyjon magamra egy félórára és majd be fogom mutatni a legjobb magtartó szekrényt.

Azzal fogtam a fenyőágot és a legelső, leg-erősebb oldalágai alatt mintegy 6—8 centiméterre elfűrészeltem és — miután szeretek faracskálni — még a csinosságnak a módját is megadtam, amennyiben a véget gömbölyűen és simán körülfaragtam. A mellékágait és a törzset már előbb szintén lefűrészeltem, az utóbbit az ágak fölött mintegy 25 centiméternyire, a mellékágakat pedig 10—12 centiméterre. Szóval olyan alakot csináltam belőle, mint az esernyőnyél néhány kifeszített bordájával. A nyél végén aztán egy lyukat furtram, abba

darab égetett drótot huztam és ennél fogva lógatva mutattam be a készséget az én gazdámnak.

Már most aztán megmagyaráztam a továbbiakat. Elmondottam, hogy ezt a többszörös horgot a drótnál fogva a padlás egy gerendájára kell akasztani, olyan helyen, ahol nincs utban, és minden magot erre kell akasztani, természetesen zacskókban és csak azokat szárunknál fogva esomóra kötve, amelyek évekig is megmaradnak a hüvelyükben, vagy magtartójukban a nélkül, hogy kipotyognának belőle. Minden fajta magra egy külön kis zacskót kell készíteni. Ez nem sokból áll. Kívülről minden zacskóra egy kis fa táblácska vagy kemény papírból egy nyelv jön, amelyre rá van írva a zacskóban levő mag neve, nemes faja, szedési éve, — minden szükséges utasítás arra nézve, hogy a benne levő magot, vagy a belőle nevelhető növényt annak elolvasása után mintegy magunk előtt láthassuk. Például violánál, szalmavirágnál stb. nem elég fölírni a nevet, hanem hozzá kell tenni minden szükséges tájékoztatót, mint teszem: karminsziú, dupla, telt virágu stb., már t. i. amiesodás, a szerint. De az eretési évet se kell elhagyni, mert némely növénymag a 2. 3. évében jobb mint az elsőben, más pedig használhatatlanná lesz évek jártával. Ilyen eljárás mellett csak egy pillantást kell vetnünk a tartó horogfára és azonnal szemükbe tűnik az a mag, amelyet keressünk. Természetes, hogy az egynemű magvakat mind ismét egy-egy nagyobb zacskóban tarthatjuk a könnyebb áttekinthetőségért és erre csupán az általános elnevezést írjuk: saláták. A fajták külön kis zacskókban vannak szorosán bekötve s a tüzetesebb, pontos megnevezés külön rajta van mindegyik kis zacskón, mint: fejes, gömbölyű, kötöző, vörös foltos, cifra, téli, metélő, cudivia, vad, kék egoria stb. Ha valamely magból többet rendelt volna az ember, mint amennyit elvethetett, a maradékot szintén így tartogassa el. S ha jó volt, a következő évben használhatja. A régebbi, de csiraképes mag mindig jobb mint a friss. Például az uborkánál a 4—5 éves mag a legjobb. Az óvatos konyhakertész, ha új fajta magot akar hozatni, mindig csak keveset hozat először és csak ha jónak bizonyult, akkor rendel belőle többet, mert mindenkor legbizonyosabb az ember a felől, amelyet maga gyűjtött és termelt. Magától értetődik, hogy a súlyosabb magok részére, amilyen a bab, borsó stb. lehet külön akasztót készíteni tölgyből, borovicska-fenyőből, vagy keményebb s erősebb fából. Ha fajtisztán akar az ember növényeket termelni, a magok különválasztására nagy gondot kell fordítani, mert különben könnyen el-fajzanak,

Nem lehet tagadni, hogy a konyhakerti vetemények termelése, különösen ott, ahol a vizet kéznél érzük és nem sajnáljuk, jelentékeny haszonnal jár. De költséges is. Már a föld tavaszi elkészítése meglehetősen összegecskébe kerül, mert a talajt apróra meg kell munkálni, ha sikert akarunk látni. Ha már most még a magvakat is úgy kell vennünk, vakargatjuk a fülünk tövét s végre is elhitetjük magunkkal, hogy zöldségfélékért kár annyit pénzt kidobni, hiszen a magvak még az ásásnál is többet kerülnek. Való igaz is. Hanem próbálja meg valaki önmaga termelni és gyűjteni a magvakat, akkor majd örömmel fog kerteszkedni, mert így nem kiadása lesz tavasszal, hanem a fölösleg eladásából még a földmunkára valót is könnyen beszerezheti.

Még javában tart a maggyűjtés ideje, akinek

tehat szép magos veteményei vagy virágai vannak, ne hagyja magjukat kiperegni, hanem gyűjtögesse szorgalmasan és tegye el a leirt legcélszerűbb módon.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Ausztria. Ausztriában megindult az egyezkedés a németek és csehek között. Az alkotmányos nagybirtokosok szombati tanácskozásán, a melyről kevés biztos hír szivárgott ki, már foglalkoztak azokkal a föltételekkel, amelyek mellett a németek az obstrukciótól hajlandók volnának elállani. Erre pedig annál is inkább szükség volna most a delegáció kiküldésénél, mert *Szell* magyar miniszterelnök, aki Bécsbe érkezett, azon az állásponton van, hogy csak alkotmányosan választott delegációt fogad el. A németek főkövetelése, a nyelvrendeletek megszüntetése az első nagy nehézség, mert akkor a csehek mennek át obstrukcióba. A kormány és a német pártok között *Chlumetzki* báró a németek és csehek között pedig *Kaizl* dr. pénzügyminiszter viszi a közvetítő szerepet. Németek és csehek hamarabb megegyezhetnek egymással s hamarabb találhatnak valami módot a nyelvrendeletek szabályozására, míg a kormány és a német pártok kibékülésére semmi, vagy csak nagyon kevés remény van. A németek az obstrukciótól való elállásuk föltételéül szabják a Thun-kormány visszalépését. Thunnak nem hajlandók megadni semmit, de utódnak, ha a csehekkel megegyezik, megszavaznak mindent s a delegációt is megválasztják neki. A képviselőház összehívásáról addig szó sem lehet, míg a kormány mindezeket a kérdéseket nem tisztázta. Sietnie is kell nagyon, mert a delegációválasztás ideje közeledik s jól tudja, mit tesz az, ha csak a magyar parlament választ delegációt.

Németország. A porosz miniszterválság így oldódott meg: *Bosse* közoktatásügyi miniszter saját kérésére az államminiszteri cím és rang meghagyásával fölmentetett hivatalától. Ő felsége a miniszternek a vörös sasrend nagykeresztjéhez a tölgylombokkal díszített koronát adományozta. *Von der Recke* miniszter saját kérésére az államminiszteri cím és rang meghagyásával fölmentetett hivatalától; kinek a király a vörös sasrend tölgylombbal díszített nagykeresztjét adományozta.

Bosse utóda *Studt*, weszfáliai tartományi főnök lesz, míg *von der Recke* *Reinbaden* báró düsseldorfi kormányelnök követi.

Szerbia. A Milán király elleni merénylettel összefüggő per végtárgyalása 5-én reggel nyolc órakor kezdődött az igen terjedelmes vádlévél föl-olvasásával. Hír szerint a vádlévél vázolja az egész összeesküvést és kétségbevonhatatlanul kimutatja egy általánosan ismert volt szerb államférfiu bűnrészeségét, aki állítólag az előzetes vizsgálat során kezdetben beismerést tett. Nyugat-Európából számos laptudósító érkezett Belgrádba. A szerb kormány az idegen ujságíróknak az illető követségek útján belépőjegyet bocsátott rendelkezésükre.

Bulgária. Bulgária lassankint egészen Oroszország karjaiba esik. Ferdinánd fejedelem minden intézkedésének jóvábagyását Oroszországtól várja. Most egy magas rangú orosz katonatisztet kért a cártól, aki megvizsgálja a bolgár hadsereg állapotát s az esetleges hibák kiküszöbölésére tanácsokat

adjon. A cár Japansiu orosz vezérkari ezredet küldte e célból Bulgáriába. Japansiu *Daszkalov* gárdatisztával most sorban bejárja a bolgár helyőrségeket s mindenütt szorgalmasan megfigyeli nemcsak a hadsereg állapotát, hanem az erődítéseket is. Ugy mondják, hogy a tüzérseget nem találta eléggé fejlettnak és alkalmasnak s javaslatot szándékozik tenni, hogy ezt orosz minta után reformálják meg.

KÖNYVES-POLC.

Hogy neveljünk jó katolikus iparosokat?

Hogy neveljünk jó katolikus iparosokat? — ez a kérdés már sok gondot okozott egy püspökeinknek, mint a katolikus néppárti képviselőknek, hírlapíróknak és nem ritkán az Egyháznak is. Sőt a szülőknek is. Én magam is kutattam, kerestem ennek a kérdésnek a megoldását s csakhamar rá is akadtam.

A mai iparos-segégeket már nagyon nehéz a jó utra és istenfélelemre terelni. Azok szívét a szociáldemokraták már teleöntötték vallástalansággal, elégedetlenséggel. A segédeknek — kivált a budapestieknek — szinte kár valami vallásos könyvet vagy lapot adni. Azok mindezt ravasz mosolylyal félredobják; vagy ha el is olvassák, az egészből gunyot üznek.

„Az elszáradt fát hiába öntözzük” — tartja a közmondás. Éppen úgy az iparossegédek is rothadtak már. . .

Hanem igenis „az egészséges fát műveljük, mert csak úgy marad meg egészségesnek,” — mondta egykor egy francia bitoros.

Az iparos-tanoncok szive-lelke pedig egészséges. Tehát ezeket kell ápolni, hogy a vallásosság ki ne pusztuljon, szivükből.

De hogyan tápláljuk? Mi az orvosság?

Megmondom.

Az orvosság már kész; készítette egy fiatal lelki orvos, *Jovicza István*. Ez az orvosság pedig a „*Tanoncok Lapja*”, melyet Jovicza István szerkesztet kat. szellemben. Ez a derék lap egyedüli orvosság arra, hogy iparosaink jó katolikusok legyenek.

A „*Tanoncok Lapja*” céljúl tüzte ki a mai katolikus tanoncok figyelmét elvonnai a rossz, zsidó-szociálista sajtótól és a katolikus vallást plántálni beléjük. A zsidó-szociálistákat erős tollával hatalmasan korbácsolja és gaz, erkölestelen működésoket egyremásra leálcázza.

Hogy csakugyan ezt ügyesen, talpraesetten meg tudja tenni, bizonyítja a 9-ik számában megjelent „*Az élehetetlenek*” c. cikke, melynek egyrésze így szól:

„A szociáldemokraták erősen követelik az egyenlőséget a vagyonban. A vagyonban pedig egyenlőség csak úgy lehet, ha a gazdagok vagyonát elveszik és újra elosztják egyenlően.

Meglehet, hogy a gazdag igazságos, fáradságos munka és takarékoság árán szerezte vagyonát. — Azért nem is adná oda a munkakerülőknak, hogy az ő fáradsága gyümölcsét élvezzék, legfeljebb erőszak utján. És ha minden gazdag vagyonát erőszak

utján kellene elvenni, — ami előrelátható, — mi történék? Egy óriási forradalom állna elő, mely Magyarországot csakhamar romba döntené.

De ha mindez békésen történhetnék is meg, lenne-e boldogság s egyenlőség a nép között?

Nem!

Mondjuk, felosztanák a vagyont egyenlően. A pazarló egy pár nap alatt elkölte a kapott vagyont, míg a takarékos gyarapítaná s tovább élvezné. Ujra lenne szegény és gazdag. Megint nem volna egyenlőség. És újra felosztanák a becsületes, takarékos ember vagyonát a munkakerülő és pazarló emberek közt?

Bizonyára!

De biztosra vehető, hogy ez megint nem menne békével, megint csak vér és vér folynék.

Ez így menne tovább.

De azután a takarékosak belátnák, hogy hiába iparkodnak és tovább nem iparkodnának iparukat, gazdaságukat vagy üzletüket gyarapítani, hanem el is pazarolnának.

Ezen egyenlőség elég volna arra, hogy Magyarország az iparban, kereskedelemben és gazdaságban hanyatlásnak induljon.

Akik ezen egyenlőséget követelik, azok mind hazafiatlanok és élehetetlenek. Aki pedig élehetetlen, az testileg, lelkileg, szellemileg beteg. A beteg ember nem lehet a haza hasznos polgára.

Mennyiben vannak hasznára tehát az ugynevezett vagyon-felosztók? Ezt nem tudnám hét észszel se kifürkészni.

A 12-dik számban szintén volt egy ilyen derék cikk „*A vezérek*” címmel, melynek egyrésze így szól:

„A mai szociáldemokrata-párti vezérek elvükből üzletet csináltak. Nem dolgoznak, csak bolondítanak. S ez elég arra, hogy mágnásmódra éljenek.

A szociáldemokratáknak pártkasszái vannak, hova a munkások keserves garasait a vezérek kikoldulják, *agitáció* célokra és a *sztrájkok* előmozdítására. Tehát ebből a pénzből, — mely ezekre rug — a sztrájkolókat kellene bizonyos összeggel segíteni. Így kellene, de nem így van. *Segítséget* a vezérek hitsorsái, néhány befenntes zsidó kapnak. Más nem.

Hát a többi pénzt mire fordítják?

A „maradékból” a vezérek száz forintokat huznak fizetés fejében, — mert hát ők csak *pénzért* munkás-párti vezérek. Sokszor azonban ez is keves, és az egész pártkasszát pártfogásukba veszik. Így csakhamar *házakat építtetnek* és akkor fűyülnek a munkásokra. Ők maguknak kivívják a jólétet, hiveik pedig a legnagyobb nyomoruságba jutnak.

Ezeknek a vezéreknek már megtiltották ezt a gyűjtést. Ez nagyon jól van így, mert ha szabad volna, nemhogy segítve lenne a munkás helyzetén, hanem még nagyobb nyomoruságba esnének.

A „*Népszava*” című szenny lap napszámosai azonban mégis koldultak, de a rendőrség rajta esipte őket s a pénzt lefoglalta. No, volt erre ijedezés a vezérek (zsidók) között. Félték, hogy még utóbb dolgozniok is kell, mert kifogytak a libahusból, pezsgőből és a szivarokból. De nem sokáig törték nagy fejüket. Egy gyűlést rendeztek mult 5-én a Diana-kertben, hova az elbolondított nagy tömege gyűlt össze. Három „szónok” beszélt, névszerint: *Weltner Jakab* (zsidó), *Izrael Jakab* (zsidó) és *Grossmann Miksa* (zsidó). Dicső háromság.

Mondhatom, szégyelhetik magukat a pártba tartozó munkások, hogy ilyen vezérek (!) után mennek.

A gyűlésen az egyik „szónok” azt hajtogatta, hogy ők sohasem koldultak, de a másik pereben már ő maga is rimázkodott pénzért. Azután Széll Kálmánt tamadta, mert pénzüket el engedte venni.

A legnyálasabb „szónok” végelkeseredésében így fakadt ki:

— Templomra, oltárra, keresztre szabad gyűjteni, de nekünk agitáció célokra tilos. Ez gazzság!

No, mondhatom, gazzság bizony a zsebet összehasonlítani a templomokkal, oltárokkal.

Csak azt esodáalom, hogy a munkások nem térnek észre. Nem akarják elhinni, hogy vezéruk az ő pénzükön hízalja magát. Nem akarják elhinni, hogy a vezérek csak üzletből hirdetik a tévtant.

Több vallásos cikkeket, elbeszéléseket is közöl a „Tanoncok Lapja”, melyeket ha a tanoncok olvasnak, istenfélők, vallásosak lesznek.

S ha fölszabadul a tanonc, akkor is derék. Istenfélő fia lesz e hazának és az egyháznak s undorodva néz a vallástalan és elégedetlen zsidó-szocialistákra.

Igy lehet nevelni jó katolikus iparosokat!

Tehát, tépapjaink, papjaink, tanítóink, mestereink, hogy Jovicza István orvossága használjon, ez tőlünk függ! Minekünk kell a „Tanoncok Lapját” támogatni és az iparos-ifjak közt terjeszteni. Ha támogatjuk, az orvosságot vesszük meg. És ha terjesztjük, az orvosságot adjuk be.

Tehat rajta! Támogassuk és terjesszük!

A „Tanoncok Lapja” előfizetési ára: egy évre 1 frt. 20 kr., félévre 60 kr.: szerkesztősége és kiadóhivatala: VIII. ker. Práter utca 48. szám alatt van. Ide küldjük támogatásainkat és a gyűjtött előfizetési pénzeket.

Isten áldja a tisztas ipart!

Jézus Krisztus isteni Megváltónk élete.

A négy evangéliumból időrendben összeállította és magyarázó jegyzetekkel ellátta dr. Balits Antal székesegyházi kanonok. Ara csak 1 frt. Ki ne érdekelne az Ur Jézus Krisztusnak élettörténete amelyet mindenki ismer ugyan, de rendszeresen és időrendben nagyon kevesen ismernek. Sőt népies könyv még nem is volt eddig a magyar irodalomban, mely édes Jézusunk életét ekkép tárgyalta volna. Balits ur tehát, a rendszert tekintve, uttörő munkát végzett. S derekasan végezte, mert könyve könnyed, egyszerű, világos. Teménytelen jegyzetei pedig a nehezebb helyeket megvilágítja. Ajánljuk is a legmelegebben olvasóink szives figyelmébe. Reméljük, hogy ezt a nagyon hasznos könyvet, ami Jézusunk hiteles élettörténetét minden előfizetők megveszi. Kapható a Magyar Néplap szerkesztőségében. Budapest, Práter-utca 44. sz. Aki 1 forintot beküld, annak azonnal küldjük a könyvet.

„Szent skapuláré” című imakönyvet most nyomatták ki harmadszor a győri kármelita atyák, ami az imakönyv kedvességének kétségtelen bizonyítéka. Ezt az imádságos könyvet senki se nélkülözheti, ki a skapulárét viseli, mert benne megtalál mindent, amit a skapuláréről tudni kell. Meg van ez imakönyvben az ugynevezett „Kis Officium” is, amit a skapuláré-társulat tagjainak végezniök kell. De másféle imádságok is vannak benne. Tehát akinek ez imakönyve megvan, más imádságos könyvre nincs szüksége. Társulati tagok

azért tekintsek kötelességüknek e szép imakönyv buzgó terjesztését maguk között, de a társulat keretein kívül is. Ara füzve 30 kr., egyszerűen kötve 55 kr., diszpeldány 1 frt 05 kr., egyszerű bőrkötés 2 frt, párnásan kötve 3 frt. Megrendelhető ezen a címen: *Kármelita atyák, Győr. 8—15.*

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Legényegylet. (Párkány.) Mi alkudozást nem ismerő katolikusok vagyunk. Azért olyan ünnepséget, melynél a főszerepet egy liberális pap, Komlóssy Ferenc viszi, nea közlünk. Különös *katolikus* egyesület az, melyben Komlóssy szerepet kap. — **K. P.** (Agyagos.) Még tökéletesíteni kell azt a találmányt. Ha majd teljesen beválik, ide is elér. — **J. L.** (Kispest.) Nem nem jár. Ott liberális emberek vannak. Arra pedig kár volna az időt és papírost pazarolni.

Budapesti piac.

Gabona. Buza, bántási — — — Tiszavidéki 8 05 — 8 60. — Pestvidéki 7 05—8 40. — Fejérmegyei 8 05

8 60 Bácskai 8 35—8 45

Rozs 6 40—6 60

Árpa takarmány 5 80—5 90 — Égetni való 5 40—5 60 — Sörfőzdei 6 60—7. —

Zab 5 80—6. —

Kukoricza, ó bántási 4 60—4 85, másnemű Mind 100 kilogrammonkint.

Liszt.

0	1	2	3	4	5	6	7
14 30	13 70	13 60	12 40	12 11	11 60	10 80	9 40
	7 1/2	8		finom		goromba	
	7 80	5 80	Korpa	4 10		4 10	

Sertésvásár. Magyar öreg nehéz — Öreg közép — Fialat nehéz 42 1/2—43 1/2 kr. Fialat közép 44—44 1/2 kr. Fialat könnyű 44—45 kr. — Szerbiai nehéz 43—43 1/2 kr. Közép 42 1/2—43 kr. Könnyű 43 1/2—44 kr.

Borjuvásár. Szopós borju 27—36 frt 100 kilogramm.

Baromfi és tojás. Csirke rántani 50-70 kr. Tyúk 80 kr. Hizott kacsa 1 20 frt. Hizott lud 2 50 kr. — Tojás nagyobb 43 darab 1 frt. Kisebb 9 darab 20 kr.

Hüvelyesek. Nagy fehér bab 7 50—7 75 — Törpe bab 7 75. — Borsó 11.—13 — Köles 4 75—5. — Kendermag 10 50—11. — Köleskása 9 50 10.— — Mák —.—.— frt. Lencse 13—17 frt.

Zsir, szalonna. Disznózsír hordokban 62—62 50 Három darabos fehér táblás szalonna 56—56 50 — Négy darabos fehér táblás szalonna 55—56. — Füstölt szalonna 61—62.

Vetőmagvak. Vörös lóhere, új 55—59 frt. — Vörös lóhere mult évi 49—51 frt. — Lucerna 56—62 frt. Baltacim 14—15.— — Muhar 5 50—6 50 frt. — Bükköny 5 50—6 50 frt.

Szóna, szalma, takarmány. Jobb és elsőrendű szóna 2 40—2 80 frt. — Muhar 3 10 kr. — Alomszalma 1 20 kr. Zsuppszalma — 1 60 kr. — Szecska 2.—frt kilogrammonkint

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

STOWASSER J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,
tökéletesen javított és szabadalmazott tárogató feltalálója
Budapest. II., Lánchíd-u. 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6 füttől feljebb.
Gordonkák 8, 10, 12, füttől feljebb.
Trombiták 12, 15, 18, 20 füttig.
Czimbalmok 35 füttől 300 forintig.
Tárogató ősi magyar hangszer 20 füttől 60 füttig.
Harmonikák 2, 3, 5, 6, 8. füttől feljebb.
Községi dob két verővel 9 ftt 50 kr.
Finom hegedű
vonóval és lakirozott fatokkal
8 forint.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve megküldetik.

Megrendelésnél kéretik a lapra hivatkozni.

Az ezredéves országos kiállításon kiállítási éremmel kitüntetve kitűnő izlésért és jetes munkáért.

Az 1894. évi orsz. kiállításon a bíboros herceg-prímás rendjét állította ki.

CSUHA ANDRÁS

papi szabó, reverenda és címada készítő.
1877. óta készít papi és polgári ruhákat, birtám, pallium mucotumokat és címadákat stb.

IV. ker. Borz-utca 5. a sz. I. em. 4.

Czégemet a t. papság figyelmébe ajánlom, törekvésem oda lesz irányulva, hogy megrendelőmet jutányos árak mellett pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által teljesen kielégítem,

tisztelettel
CSUHA ANDRÁS
papi szabó

nyv buzgó
etein kívül
r., diszpél-
párnásan
Karmelita

EK.

em ismerő
elynél a fő-
i, nea köz-
Komlóssy
esíteni kell
is elér. —
rek vannak,
ni.

vidéki 8 05
egyel 8 05

5 40 — 5 60

Mind 100

6 7
0 80 9 40

mba

reg közép
4—44 1/2 kr.
—48 1/2 kr.

kilogramm.
Fűk 80 kr.
és nagyobb

Törpe bab
Kendermag
— frt.

32.50 Három
gy darabos
na 61—62.
— Vörös
56—62 frt.
— Bükköny

rendű szén:
na 1 20 kr.
rammonkin t

6u.

A Petőfi-ház alap javára.
A Petőfi-társaság felügyelete alatt.

Petőfi halálának

50-ik évfordulója
alkalmával itt ki-sebbitett, éethűen ábrázoló
bronzszobrokat gyártunk, mely minden ma-
gyar háznak és irodának díszére válik.

1.50 krért.

a t. c. közönségnek áruba bocsátjuk, melyből
egy jelentékeny rész a Petőfi-ház-alap
javára fordítatik.

Kapható minden jobb üzletben, megren-
delhető a Petőfi-társaság irodája útján.

Szentkirály-utca 22. sz.

vagy **PETŐFI emlékszobor-vállalat**

Budapest, Holló-u cza 15.

Megrendelésnél kéretik a lapra hiva kozni.

Petőfi.

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra,
a valódi becsérték három negyed ré-
széig 20—60 évi törlesztésre Bir-
tokos fölmondhat, pénzintézet ellen-
ben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.
Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.
Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és katasz-
teri birtokív másolat

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet

Budapest, VI., váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország
minden megyéjéből hatóságok és a legte-
kintélyesebb földbirtokosok által okmány-
szerűleg ajánlva van s fennállása (1890)
óta 50.000.000 frtnyi kölcsönököt szava-
zolt meg.

Specialista
sérvkötőkben.

Cs. és kir. osztr. magyar és belga kir. szab.

Kitüntetett Brüsszel 1893-ban aranyérem és díszokmányokkal.

Keleti-féle cs. és kir. szabad. sérvkötő

orvosi tekintélyek véleménye sze-
rint a legtekintetesebb ezen nem-
ben: nem csuszlik, nem gyakorol
kellémetlen nyomást és eltávo-
ltja észszerű szerkezeténél fogva
az eddigi sérvkötők hiányait. —

Ára: egyoldala 6 frt,
kétoldala 12 frt.

Gyáranosan készülnek ezenkívül
adókötők, műkezők, műleges
pajzok, egyenestartók, jász- és
nyújtógépek, gummi görse-
r, harisnyák stb. és raktár min-
denféle fecskendőben úgy mint
a belegyógyításra szükséges esz-
közökben.

Megrendeléseket pontosan eszközöl
KELETI J.

kötészerész és orvosi-szépségi műszerész
BUDAPESTEN,

Főszéklet és sérvkötészetű műhely:

IV. kerület, Koronaherczeg-utca 17. szám.

Gyár: Rostély-utca 15.

Nagy képes milleniumi árjegyzék ingyen, sárt borítékban

Kávé.

4 1/2 kgr. Ceylon legj. faj . . .	7.85
4 1/2 " Janco Port. erős . . .	7.45
4 1/2 " arab moeca . . .	8.10
4 1/2 " Honduras . . .	6.30
4 1/2 " Jáva . . .	6.25
4 1/2 " air. moeca . . .	6.25
4 1/2 " Gyöngy . . .	6.30
4 1/2 " Santos I . . .	5.40
4 1/2 " Santos II . . .	4.95

Széküldés hárhova bérmentve utánvetél, vagy a pénz előleges beküldése mellett. A postacsomag vegyes-fajokból is összeállítható.

Németh Viktor,
Budapest,
VIII., József-körút 44 D.

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag „Magyar Néplap“ kiadóhivatala fogad el.

Egy jó házból

való sru lakatos tanonc-
nak teljes ellátással fel-
vétetik. Címe megtudható
lapunk kiadóhivatalában.

80 kr. minden órajavítás
Főműhelyhatástan!!

80 kr. minden órajavítás 80 kr.
Új ezüst duplafedelű remontoir óra díszes tokkal
4.80 frt.
3 évi jótállás mellett.

REISZ F. mű-órás
IX. Soroksári-utca 14.
Dus választék órák és éksze-
rekben. — Vidéki javítások
pontosan eszközöltetnek.***

Ziska J. utóda. Rostély György
Ajánlja szerkovács-árut, gabona-minőségi, vala-
mint tized- és század-hidmérleget. Eredeti hen-
germalmi mérlegek gyártója, valamint
évek óta nagyobb uradalmak, közrak-
tárak, gőzmalmok, kereskedők s a bu-
dapesti gabona- és értéktőzsde szállítója
Gyár, iroda és raktár:
Budapest, VI., Eötvös-utca 52. sz.
Mindennemű javítás a legjutányosabb áron eszqö-
zöltetik. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Olcsó Cseh

ÁGYTOLLAK

5 kiló új jó foszított pormentea
4 frt. 80., 5 kiló jobb 6 frt. 5 kiló
hőfehér pehely lágyságu foszított
9, 12, 15 frt. 5 kiló felphely 6.
7, 20, 9 frt. 5 kiló hőfehér pehely
lágyságu foszított 12, 15 frt. pe-
hely 1.80, 2.40, 3, 3.30^{1/2}, különként.

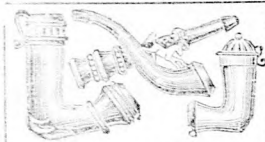
Varrott ágy
takarók

igen jők 2 frt 20
król feljebb. Szét-
küldés bérmentve
és utánvétellel.

Nem tetszők kicseréltetnek vagy visszavétetnek.

Berendelésnél pontos cím kérérik:

Benedikt Sachs, Klattau 403,
(Csahorszag.)

Tajték-pipák.

faragott

(nem massa),
valódi új ezüst

kupakkal. jótállás mellett!
Kisebb 1 frt 50 kr., közép nagyságu 1 frt
80kr, nagy 2 frt., szár nélkül.
Mogyfa száruk szópókával 15—40 krig.
Szeti üldés utánvetl vagy a pénz előleges
beküldése mellett.

LUSTIG ÖDÖN, Budapest,
VI., Révay-u 24. ajtó 3.

Makulatura papir

kapható

métermázsánként 6 frt 50 krért
kiadóhivatalunkban.

20 krajczáros sorsjegyek!

József Főherceg úr Ő cs. és kir. Fensége védnöksége
alatt Szegeden rendezendő I. Mezőgazdasági Országos
Kiállítás

sorsjátéka.**Főnyeremény 50,000 korona érték.**

Huzás Szegeden, 1899. szeptember 10-én, este 6 órakor

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.**Sorsjegyek mindenütt kaphatók!**

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége.

Budapest, Közttelek, IX., Üllői-út 25.

Dupla villany-delejes kereszt vagy csillag.

R. B. sz. 86.967. gyógyít
és felvidít jótállás mel-
lett! köszvény, rheuma,
aszthma, álmatlanság,
fúlzugás, ischias, nehéz
hallás, idegesség, ét-
vágytalanság, sápkór,
fogfájás, migrén, szív-
dobogás, tehetetlenség,
fejfájás, epilepsia, eskór

valamint minden idegbaj-
ban. Még 20 éves betegségek
is teljesen meg lettek vele gyó-
gyítva! Azon beteg, a ki az én
készülekeimről legfeljebb 45
nap alatt meg nem gyógyul,
a pénzt azonnal vissza kapja.
A hol már semmit sem hasz-
nált, ott kérem az én készü-
leket megkísérteni.

A kis készület 2 frt, csak gyermekeknek és nagyon érzékeny nőknél alkalmazandó. A nagy
készület 3 frt, ez liba, de legfeljebb 20 évig tartó betegségeknek alkalmazandó. Utánvételi vagy
előleges fizetés mellett küldi szét a központi elárúsító hely a bel- és külföld részére.

MÜLLER ALBERT Budapest, V., Kálmán-u. 19 P.Főraktár: Garay G.-nél Budapest, V., Lipót-kört 21a Petrovics N. droguistánál, Buda-
pest, IV., Bécsiútcza 2. szám.**RÉTAY és BENEDEK****miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára****oltár és szószék-építészet, templom-
diszitó és aranyozó vállalat****Budapest IV. kerület, Lipót-utcza 21. sz.**

A nagymélt. és főtisztelendő Császka György kálocsi érsek, a budapesti és a kézdivásárhelyi
oltáregylet szállítói.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászló-
kat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos - alegyleti lobogókat, szentségtartókat,
kelyheket, áldoztató kelyheket, kereszteteket, füstő öket, oltárlámpákat, csillárokat, szob-
rokat, nagy választékban! Elfogadják stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-
trónok, Krisztus-sírok és szószékek akármin is rajz szerinti művészies elkészítését. Egyházi
kelmék, csipkék, falfeszületek, bucsujáró feszületek nagy választékban kaphatók raktárunkon.

Kiváncra készségesen küldünk bérmentve árjegyzékeket és alkalmas mintákat.